

Justitsministeriet

Bidrag til besvarelse af spørgsmål nr. 424-428 om minks velfærd fra Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fakultetssekretariatet

Susanne Elmholt

Koordinator for
myndighedsrådgivning

Dato: 14. juni 2011

Direkte tlf.: 8999 1858
E-mail:
Susanne.Elmholt@agrsci.dk

Afs. CVR-nr.: 57607556

Side 1/4

Justitsministeriet har den 7. juni 2011 anmodet Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Aarhus Universitet, om en udtalelse til brug for besvarelse af spørgsmål nr. 424-428 fra Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Anmodning samt spørgsmålene 424 til 428 er vedhæftet besvarelsen.

Nedenstående udtalelse er udarbejdet af seniorforsker Steffen W. Hansen, seniorforsker Steen H. Møller, Seniorforsker Jens Malmkvist og seniorforsker og temakoordinator for husdyr Karin Hjelholt Jensen, alle fra Institut for Husdyrbiologi og -sundhed.

Ad spørgsmål 424

Det fremgår af artiklen, *Sanson, G., 2011. Helsesituationen for pelsdyr i Norge (In Norwegian). Norsk Veterinærtidsskrift 2, 81-85*, at minkene blev inspiceret på farmene i efteråret 2009 af i alt 13 forskellige inspektører. Der blev i alt inspiceret 560.119 mink, hvoraf 422.176 af inspektionerne blev opgjort efter et udvidet registreringsskema, hvor skader, sygdomstilstande og afvigende adfærd blev vurderet. Det er resultaterne fra disse registreringer, der refereres til i DJF's notat. Over halvdelen af dyrene er inspiceret af forfatteren, der er en af verdens mest kyndige dyrlæger på pelsdyrområdet, men den præcise procedure fremgår ikke af artiklen. Vi har derfor rettet henvendelse til forfatteren, der oplyser, at alle inspektører blev instrueret i, hvordan de skulle observere dyrene og udfylde skemaerne, samt i tegn på dyr med sygdom eller skade. Fx blev dyr med atypisk adfærd altid undersøgt nærmere (dyr som ligger alene på liggehylden, når andre er i kassen, eller dyr som bliver i kassen, når de andre går ud). Inspektionen foretog i burene, og minkene blev kun taget ud til inspektion, hvis en skade var af en sådan karakter, at det skulle vurderes, om aflivning var påkrævet.

Det er vores vurdering, at inspektionen giver et retvisende billede af skadesforekomsten, men der er ikke gennemført analyser af sensitiviteten af sådanne inspektioner. Det kan således ikke udelukkes at enkelte mindre skader overses når dyrene observeres i burene.

Ad spørgsmål 425

Den anbefalede burstørrelse sikrer, at minkene kan gennemføre alle normale adfærdstyringer, og der er ingen indikationer for, at burstørrelsen i sig selv reducerer minkens velfærd. Den manglende velfærdsmæssige effekt af fordobling eller firdobling af burstørrelsen for mink kan skyldes, at et større burareal almindeligvis indebærer et større åbnet areal, og mink undgår at opholde sig i større åbne arealer, hvis de har mulighed for det. Undersøgelser har vist, at større åbne flader (1m^2) kan øge forekomsten af stereotypier sammenlignet med standardburets gulvareal ($0,27\text{ m}^2$). En enkelt undersøgelse har påvist en reduktion i stereotypier, når mink holdes i $2,3\text{ m}^2$ bure sammenlignet med $0,8\text{ m}^2$, men her var burtypen også forskellige med hensyn til kompleksitet, og flere undersøgelser har påvist, at netop kompleksiteten har større indflydelse på minkens adfærd og velfærd end burstørrelsen.

Ad spørgsmål 426

Jævnfør overstående er det ikke sandsynligt, at en yderligere forøgelse af burstørrelsen isoleret set vil øge minkens velfærd. Ved u hensigtsmæssig burindretning vil et øget areal endog kunne reducere minkens velfærd.

Ad spørgsmål 427

Aarhus Universitet nævner i sit notat, at 'Pelsdyrbekendtgørelsen stiller krav om, at mink skal have adgang til halm samt til en hylde eller et rør, hvilket i et vist omfang tilfredsstiller minkens behov'.

Baggrunden for denne udtalelse er, at miljøberigelse har et stort potentiale for at forbedre dyrevelfærd, hvilket der blev taget højde for i pelsdyrbekendtgørelsen i det omfang, der forelå konkret viden om egnede tiltag (krav om permanent adgang til halm samt en hylde eller et rør). Aarhus Universitet fremhæver desuden i sit notat, at der er et potentiale for yderligere forbedring af dyrevelfærd gennem mere effektiv miljøberigelse, men at dette forudsætter viden om mulighederne for at berige det fysiske miljø og hvilke udformninger, materialer og anvendelser, som giver den største forbedring af velfærden. For eksempel reduce-

rer adgang til hylde kombineret med genstande som minken kan rive, bide og flå i (bidesnore) unormal adfærd og stress hos mink i forhold til indhusning uden hylde og bidesnore. Igangværende undersøgelser belyser hvorvidt disse bidesnore bidrager til at forbedre velfærden yderligere, når minken i forvejen har adgang til en hylde, som krævet i pelsdyrbekendtgørelsen.

Ad spørgsmål 428

De adfærdsforstyrrelser, der forekommer hos mink er pelsnav og stereotypier. Pelsnav forekommer hyppigst på spidsen af halen og sjældent i nakken eller på kroppen. Både pelsnav og stereotypier viser stor variation i forekomst henover året og mellem farme. I en netop afsluttet undersøgelse på 9 farme i februar havde mellem 4 og 21% mink halegnav på mere end 3 cm af halen. Stereotypier kan optræde hos mellem 5 og 30 % af minkene. Sammenhængen mellem individets velfærd og forekomsten af både stereotypi og pelsnav er ikke entydig. Imidlertid er der ofte en øget forekomst af både stereotypi og pelsnav, når produktionsmiljøet er fattigt (uden berigelse) og management rutinerne utilstrækkelige. Det synes derfor rimeligt at anvende både stereotypi og pelsnav ved vurdering af produktionsmiljøet.

I Aarhus Universitets notat om minks velfærd er stereotypi og pelsnav ikke omtalt særskilt, da der ikke blev spurgt specielt til disse parametre. Da stereotypi og pelsnav ofte indgår i velfærdsvurderinger er de indirekte medtaget i vores tidligere svar.

Forekomst af pelsnav og stereotypi er to former for unormal adfærd, som anvendes som indikatorer på velfærdsproblemer hos mink. Pelsnav er karakteriseret ved en systematisk afgraving af hår og underuld i pelsen, men som ikke ødelægger huden. Der er ingen sammenhæng mellem pelsnav og bidmærker. Pelsnav opfattes som en overdreven soigneringsadfærd som dyret retter mod sig selv eller mod andre mink i buret. Pelsnav har en arvelighed på ca. 30 % og kan således reduceres væsentligt gennem selektion, uden kendte negative konsekvenser. Ligeledes er forekomsten af pelsnav reduceret i bure med berigelse i forhold til bure uden berigelse. Pelsnav forekommer hyppigst på spidsen af halen og sjældent i nakken eller på kroppen. Da minken skifter pels to gange om året varierer forekomsten af pelsnav over året. Der er ligeledes fundet stor forskel mellem farme. I en netop afsluttet undersøgelse på 9 farme i februar havde mellem 84 og 55 % af minkene ingen halegnav og mellem 4 og 21% havde halegnav på mere end 3 cm af halen.

Stereotypi er betegnelsen for et repeterende ensformigt bevægelsesmønster, uden åbenbar funktion. Stereotypi betragtes ofte som et resultat af frustration hos dyret. Imidlertid er der ikke nogen simpel sammenhæng mellem stereotypi og velfærd, da udførelsen af stereotypi i et dårligt produktionsmiljø kan øge velfærden i forhold til mink, der ikke stereotyperer i det samme miljø. Forsøgsresultater viser, at stereotypi forekommer hyppigere i dårlige produktionsmiljøer end i gode produktionsmiljøer, og stereotypi er således en indikator på mangler i miljøet. I minkproduktionen er forekomsten af stereotypi påvirket af fodring, burmiljø, fravænningsalder og genetik. Stereotypi hos mink forekommer hyppigt i vinterperioden, hvor foderets energiindhold er reduceret, og specielt op til fodring. Fra december til slutningen af februar vokser andelen af mink, der stereotyperer op til fodring fra mindre end 5 % til mere end 30 %, hvorefter niveauet igen falder, når minkene igen har *ad libitum* adgang til foder. I opvækstperioden (fra juli til december) ses stereotypi hos mindre end 5 % af minkene op til fodring. Burberigelse i form af hylder og bideobjekter er fundet at kunne reducere forekomsten af stereotypi i vinterperioden fra 26 til 7 %, hvorimod en fordobling af burarealet ingen effekt har på forekomsten af stereotypi (14 % i både enkeltbur og dobbeltbur).

Med venlig hilsen

Susanne Elmholt
Seniorforsker, koordinator for DJF's myndighedsrådgivning

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Aarhus Universitet
Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet
Blichers Allé 20
Postboks 50
8830 Tjele
djf@agrsci.dk

Dato: **27 JUNI 2011**
Kontor: Dyrevelfærdskontoret
Sagsbeh: Martin Reinseth
Sagsnr.: 2011-0032-0020
Dok.: 191867

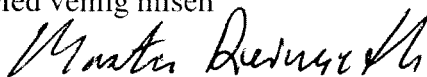
Anmodning om bidrag til besvarelse af spørgsmål fra Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Til brug for besvarelse af spørgsmål nr. 424-428 fra Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri skal Justitsministeriet anmode Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet om en udtalelse.

Udtalelsen bedes være Justitsministeriet i hænde snarest belejligt og senest **tirsdag den 14. juni 2011 kl. 12.00**. Udtalelsen bedes sendt pr. mail til jm@jm.dk og mre@jm.dk.

Spørgsmål kan rettes til fuldmægtig Martin Reinseth på tlf. 72 26 88 00 eller pr. e-mail til mre@jm.dk.

Med venlig hilsen

Martin Reinseth

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

FOLKETINGET

Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Til: Justitsministeren
Dato: 24. maj 2011

Udvalget udbeder sig ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

FLF alm. del

Spørgsmål 424

Vil ministeren uddybe, hvordan de 420.000 mink i Norge omtalt i Aarhus Universitets notat om minks velfærd (marts 2011) er inspiceret og om hyppighed af skader svarende til den der er fundet i den danske kontrol kan være forbundet med meget lave inspektionstider?

Spørgsmål 425

Vil ministeren oplyse, om den manglende velfærdsmæssige effekt af fordobling eller firdobling af burstørrelsen for mink, som omtalt i Aarhus Universitets notat om minks velfærd (marts 2011), kan skyldes, at mink i udgangspunktet holdes i meget små bure og fordobling eller firdobling ikke er tilstrækkelig til at opnå markante velfærdsforbedringer?

Spørgsmål 426

Mener ministeren, at det er sandsynligt, at minks velfærd kan øges ved at give dem mere plads end 0,25 m² og en redekasse - eksempelvis ved at øge deres areal ud over den fordobling eller firdobling af burstørrelsen, der omtales i Aarhus Universitets notat om minks velfærd (marts 2011)?

Spørgsmål 427

Vil ministeren bekræfte, at når Aarhus Universitet i sit notat om minks velfærd (marts 2011) anfører, at Pelsdyrbekendtgørelsens krav om at mink skal have adgang til halm samt en hylde kun i et vist omfang tilfredsstillende minkenes behov, er det ensbetydende med, at der er behov for yderligere tiltag for at tilfredsstille minkenes behov?

→ 424

426/427

Notat
Justitsministeren
Om og Anvendelse af Pelsdyr

Spørgsmål 428

Vil ministeren oplyse, hvilke adfærdsforstyrrelser der findes hos mink og hyppigheden heraf, herunder hyppigheden af stereotypier og pelsnav, og oplyse hvorfor disse ikke er behandlet i Aarhus Universitets notat om minks velfærd (marts 2011)?

Spørgsmål 429

Vil ministeren bekræfte, at mange hvalpe fravænnnes før de er 8 uger med den begrundelse, at fortsat diegivning er for hård for tæven, og vil ministeren bekræfte, at fravæning før minkene er 8 uger ikke er optimalt for hvalpenes velfærd, jf. Pelsdyrbekendtgørelsens krav om fravæning ved mindst 8 uger?

Spørgsmål 430

Vil ministeren oplyse, om Aarhus Universitets notat om minks velfærd (marts 2011), der er udfærdiget som myndighedsberedskab, skal i offentlig høring, som det var tilfældet med rapporten "Pattegrisedødelighed i Danmark" (januar 2011), der også er udført som myndighedsberedskab af Aarhus Universitet?

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Kristen Touborg (SF).
Svarene bedes sendt elektronisk til spørgeren på
Kristen.Touborg@ft.dk og til udvalg@ft.dk.

På udvalgets vegne

René Christensen
formand.